

**Till dig som ska ta emot och bedöma
sjuksköterskestudent i termin 3 under VFU-
kurs O0118H
Vårterminen 2026**

Kurs- och VFU- ansvarig: Ulrika Löfgren

ulrika.lofgren@ltu.se

Examinator: Britt-Marie Wälivaara

britt-marie.valivaara@ltu.se

Information VFU

I detta dokument får du information om kursens mål och innehåll, studentens förväntade kunskaper samt riktlinjer för bedömning och examination.

Studentens kunskaper från tidigare kurser i utbildningen

Studenten har grundläggande kunskaper från tidigare kurser i sjukdomslära, basal och specifik omvårdnad, övervakning av vitala funktioner samt dokumentation. Studenten har också övat på omvårdnadstekniker, såsom injektioner, provtagning, kateterisering, sårvård, läkemedelshantering, infarter och infusionsbehandling samt sug- och syrgasbehandling. Studenten har i termin 1 genomfört VFU i äldreomsorg och i termin 2 inom primärvård.

Kursens mål

Under VFU-perioden ska studenten, under handledning, utveckla sin förmåga att bedöma, planera, genomföra, utvärdera och dokumentera omvårdnad för patienter och deras närstående. Arbetet ska utgå från omvårdnadsprocessens samtliga steg. Målen finns formulerade i bedömningsunderlaget BeVut.

Studentens progression och ansvar

Målet är att studenten mot slutet av VFU-perioden ska kunna arbeta mer självständigt. Studenten förväntas då kunna ta ett helhetsansvar för omvårdnaden av minst två patienter. Med fullt patientansvar innebär det att ansvara för både basal och specifik omvårdnad, läkemedelshantering, deltagande i rond, samordning med andra professioner samt planering av undersökningar och utskrivning.

En viktig del av VFU är att studenten tar ett eget ansvar för sitt lärande. Studenten förväntas vara aktiv, förberedd och engagerad i sin utveckling.

Studentens **individuella studieplan** utgör en viktig utgångspunkt i detta arbete. Studenten har ansvaret att skicka sin individuella studieplan och ett personligt brev till dig i samband med det målformulerande samtalet som genomförs i början av VFU-perioden.

Strukturerade läraktiviteter

Under VFU genomför studenten regelbundet strukturerade läraktiviteter. Dessa syftar till att fördjupa lärandet och kan vara både teoretiska och praktiska.Handledare följer upp dessa och för en dialog kring dem tillsammans med studenten. Studenten har ansvaret för planering och genomförande av läraktiviteter, **minst en aktivitet per vecka**. Som bedömande lärare kan du i samband med bedömningssamtalet ge rekommendationer vilka aktiviteter studenten kan utföra utifrån lärandebehov.

Reflektionsseminarium

Under VFU-perioden skall studenten genomföra ett reflektionsseminarium i grupp. Reflektionen är obligatorisk. För de studenter som gör sin VFU på sjukhus i Norrbotten kommer reflektion att ske tillsammans med AKA på sjukhuset där de gör er VFU. För studenter på Kiruna sjukhus sker reflektionen med bedömande lärare. AKA/bedömande lärare informerar om datum, tid och plats för denna reflektion.

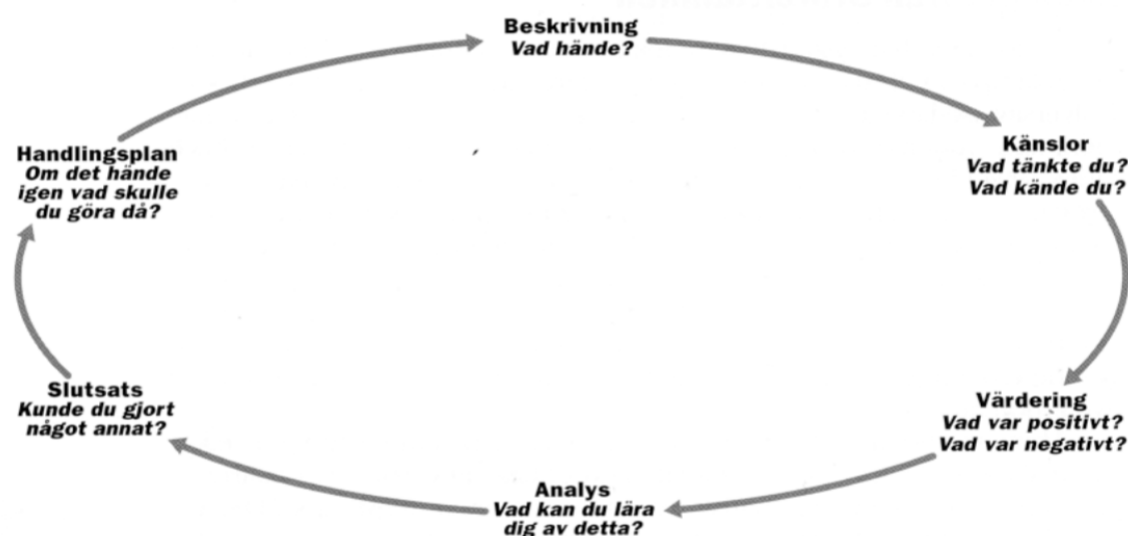
Förberedelser och genomförande reflektionsseminarium

Studenten skall komma förberedd till reflektionstillfället med en upplevelse som hon/han varit med om och som berört och efterlämnat en känsla av undran, irritation, glädje eller besvär. Det skall vara en berättelse som rör en patient/närstående eller vården kring denna person och där studenten varit med i situationen. Reflektionen utgår utifrån Gibbs reflektionscykel. Studenten beskriver sin upplevelse genom att utgå ifrån de sex stegen i Gibbs

reflektionscykel; Beskrivning, känslor, värdering, analys, slutsats och handlingsplan. Berättelsen ska vara aidentifierad, vilket innebär att namn, sjukhus och orter ska utelämnas.

Reflektionen börjar med att studenten beskriver sin valda situation utifrån reflektionscykeln och gruppen lyssnar aktivt. Därefter ges övriga deltagare i gruppen tillfälle att ställa frågor och ge synpunkter kring berättelsen. Det är viktigt att alla gruppmedlemmar lyssnar aktivt och inte avbryter den som har ordet. Inom gruppen ska råda total tystnadsplikt, vilket är en förutsättning för att hela gruppen ska uppleva trygghet.

För godkänt deltagande i reflektionen krävs ett aktivt deltagande under hela reflektionen. Aktivt deltagande innebär att studenten presenterar sin reflektion utifrån Gibbs reflektionscykel och bidrar med synpunkter och reflektioner utifrån övriga kurskamraters berättelser. Du som AKA/lärare vid seminariet bidrar med att ställa reflekterande frågor som utvecklar och breddar perspektiven i berättelserna. Ett muntligt seminarium ersätts inte med en skriftlig uppgift. Om studenten missar reflektionsseminariet, meddela detta till VFU-ansvarig lärare.

Gibbs' reflektionsmodell

Reflektionskortet som stöd i handledning

Reflektionskortet är ett pedagogiskt verktyg som kan användas i det dagliga arbetet för att strukturera studentens tänkande och stödja reflektion. Kortet innehåller frågor kopplade till omvårdnadsprocessen samt till studentens egen utveckling. Kortet kan även ge stöd till handledare för att fördjupa samtalet i patientsituationer, ställa frågor och ge mer strukturerad feedback. Det fungerar som ett gemensamt verktyg i handledningen och kan bidra till ett mer medvetet lärande. Studenten har fått ett eget reflektionskort och ett att ge till dig som handledare.

Reflektionskort i omvårdnadsprocessen

Denna sida ger dig ett stöd till att omsätta teori i praktik. Reflektionskortet rekommenderas att användas kontinuerligt under handledning i det patientnära arbetet.

Insamling av data

- Vilken information är viktig att inhämta från patient, närstående, vårdteam, journal?
- Vilka observationer gör du hos patienten?
- Vilka frågor ställer du patienten?
- Vilka subjektiva och objektiva data inhämtar du?

Identifiera patientens behov, problem eller risker och formulera omvårdnadsdiagnoser

- Vilka omvårdnadsbehov, problem och risker har du identifierat relaterat till patientens resurser, nuvarande sjukdomstillstånd, bakomliggande sjukdomar och behandling?

Planera och prioritera omvårdnadsåtgärder

- Hur planerar och prioriterar du omvårdnadsåtgärder?
- Vad är målet med planerade omvårdnadsåtgärder?
- Hur planerar och leder du omvårdnadsarbetet i samverkan med övriga teamet?

Utföra omvårdnadsåtgärder

- Hur genomför du planerade omvårdnadsåtgärder utifrån prioritering?
- Hur har du gjort patient/närstående delaktig i planeringen?
- Hur har du anpassat genomförande utifrån patientens resurser?
- På vilket sätt arbetade du systematiskt och strukturerat?

Följa upp och utvärdera

- Hur följer du upp patientens behov, problem och risker?
- Hur följer du upp symtom och tecken på förändring?
- Hur utvärderar du genomförda omvårdnadsåtgärder?
- Vilken information bör dokumenteras och rapporteras?

Kontakt: ulrika.lofgren@ltu.se

Reflektionskort i omvårdnadsprocessen

Denna sida ger dig och handledare stöd till att reflektera över dina inlärningsbehov för fortsatt utveckling.

Insamling av data

- Vad gick bra och var det någon information du missade eller behövde komplettera?
- Hur anpassade du informationsinhämtningen?
- Tog du självständigt initiativ till att inhämta relevant information från patient genom samtal och observationer?

Identifiera patientens behov, problem eller risker och formulera omvårdnadsdiagnoser

- Hur förklarar du sambanden mellan patientens behov, problem och risker ur ett helhetsperspektiv?
- Vilka kritiska värderingar gjorde du i situationen?
- Vilka etiska ställningstaganden gjorde du?
- Kunde du självständigt i samverkan med patient, närstående och vårdteam identifiera omvårdnadsdiagnoser?

Planera och prioritera omvårdnadsåtgärder

- Har planering och prioritering varit realistiskt och genomförbar?
- Har du kunnat hålla dig till planen eller har du behövt planera om?
- Hur gick det att leda och planera omvårdnadsarbetet i samverkan med övriga teamet?

Utföra omvårdnadsåtgärder

- Hur har du kritiskt värderat och anpassat omvårdnadsåtgärder utifrån patientens situation och resurser?
- Hur gick genomförandet av omvårdnadsåtgärder?
- Vilka etiska ställningstaganden gjorde du vid val av åtgärder?

Följa upp och utvärdera

- Hur gick uppföljning och utvärdering?
- Vad kunde du följa upp själv och vad följts upp av någon annan vid annat tillfälle?
- Vilken grad av självständighet visade du i att reflektera kritiskt ur ett helhetsperspektiv?
- Vilken grad av självständighet visade du i genomförandet?
- Vilken teori behöver du läsa på för att ha kunskap i liknande situationer?
- Vad tar du med dig som du behöver fortsatt träna på för att utveckla din kliniska kompetens?

Bedömning av kursens mål

Under VFU genomförs två bedömningsamtal: en halvtidsbedömning och en slutbedömning. Dessa sker tillsammans med student, handledare och AKA/bedömningsansvarig lärare. För att bli godkänd krävs att samtliga kursmål är uppnådda, vilka framgår i **bedömningsunderlaget BeVut**.

Bedömningsamtalen planeras i förväg och tar vanligtvis cirka 60–90 minuter. Handledaren bidrar med en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och förhållningssätt i relation till kursmålen. Det är viktigt att bedömningen baseras på konkreta observationer och exempel från studentens arbete. Viktigt att också att samla information från övriga kollegor i teamet.

Vid halvtidsbedömningen följs studentens lärande och utveckling upp i förhållande till kursens mål. Den ger möjlighet till återkoppling kring vad studenten gör bra och vilka områden som behöver förbättras. Genom bedömningen kan eventuella kunskapsluckor eller svårigheter identifieras i ett tidigt skede, vilket gör det möjligt att planera den fortsatta VFU-perioden så att studenten får bästa förutsättningar att nå målen.

I **BeVut bedömningsunderlag** finns kursmålen konkretiserade och den används som underlag vid bedömningsamtalen. Inför bedömningsamtalen förväntas studenten vara väl förberedd och uppvisa goda kunskaper inom omvårdnad och medicinsk i relation till de patienter studenten möter och ansvarar för. Studenten ska kunna ge konkreta exempel från sin VFU samt beskriva, motivera och argumentera för hur kunskaper, färdigheter och förmågor har tillämpats i förhållande till kursmålen. Vidare ska studenten kunna redogöra för specifika vårdssituationer där hen har varit delaktig och tydligt förklara hur hen har agerat självständigt, genomfört bedömningar samt resonerat utifrån målen i BeVut.

Studenten förbereder sig till samtalet genom att reflektera över sin egen förmåga i relation till kursmålen. Handledaren kompletterar med sina observationer och exempel från olika situationer. När studenter ska redogöra för kursmålen som berör omvårdnadsprocessen, kan studenten börja med att ge en SBAR rapport på en patient de haft ansvar över. Du som AKA/bedömande lärare ansvarar för att ställa fördjupande frågor för att bedöma studentens kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt.

Till slutbedömningsamtalet förbereder sig student och handledare på samma sätt som till halvtidsbedömningen genom att skriva ned exempel på situationer relaterade till varje bedömningsfaktor i BeVut. AKA/bedömande lärare gör en summativ bedömning med utgångspunkt från mittbedömningen. Det är viktigt att studenten även vid detta tillfälle får veta sina styrkor och svagheter och hur målen uppnåtts för respektive bedömningsfaktor. AKA/bedömande lärare fyller i bedömningsunderlaget och informerar kursansvarig om förslag till betyg. Kopia på bedömningsunderlag skickas enligt instruktion för arkivering, medan studenten behåller originalet.

Vid risk för underkännande

Om det finns risk att studenten inte uppnår målen skall en skriftlig **handlingsplan** upprättas så fort som möjligt och studenten informeras om detta. I handlingsplanen skall det tydligt framgå vilka kursmål studenten inte uppnår tillfredsställande måluppfyllelse i samt hur studenten skall uppnå dessa. När en handlingsplan upprättas informerar ni även detta till VFU-ansvarig lärare i utbildningen. AKA/bedömande läraren går igenom handlingsplanen även muntligt med studenten samt följer upp den kontinuerligt med student och handledare under resterande tid av VFU. Den dokumenterade handlingsplanen undertecknas av studenten och bedömande lärare. AKA/bedömande lärare för

sedan en kontinuerlig dialog med VFU-ansvarig lärare över studentens utveckling inför slutbedömningssamtal. Om önskemål finns kan VFU-ansvarig lärare delta vid slutbedömningen.

Vid betyget underkänd på VFU

När en student tilldelas betyget underkänd på VFU skall detta informeras VFU-ansvarig lärare/examinator så fort som möjligt. Studenten har möjlighet att genomföra VFU i specifik kurs vid endast två tillfällen. Vid underkänd VFU kommer studenten att erbjudas två strukturerade samtal i syfte att stödja studentens fortsatta utveckling:

Reflektionssamtal

Ett reflektionssamtal som genomförs tillsammans med VFU-ansvarig lärare. Samtalet syftar till att studenten ska få möjlighet att diskutera och reflektera över orsakerna till underkännandet. Fokus ligger på att identifiera utvecklingsområden, synliggöra lärdomar från den genomförda VFU-perioden samt ge råd och stöd till studenten hur gå tillväga för att öka förutsättningarna att uppnå godkända kursmål på nästa VFU.

Planeringsamtal inför kommande VFU

Studenten ska även erbjudas ett planerings- och avstämningssamtal tillsammans med VFU-ansvarig lärare inför omexamination av VFU-period. Inför detta samtal förväntas studenten ha förberett en egen planering, vilken ligger till grund för diskussion och vidare utveckling under mötet. Syftet är att skapa förutsättningar för att studenten ska kunna uppnå kursens mål.

Närvaro

Studentens VFU omfattar heltidsstudier och följer i regel handledarens arbetsschema, vilket kan inkludera dag-, kvälls- och helgtjänstgöring. Kontinuitet

i närvaro är viktig både för studentens lärande och för att kunna göra en rättvis bedömning. Tid för litteraturstudier, ev. omtentamen och reflektion ligger utanför obligatorisk verksamhetsförlagd tid. Vid frånvaro eller andra svårigheter är det viktigt att detta uppmärksammas tidigt. Ledighet under VFU-perioden accepteras ej. Om studenten blir sjuk skall en planering göras över hur tiden skall tas igen. Längre tids frånvaro kan innebära att godkänt betyg på vfu inte kan uppnås. Bedömning av detta görs av dig AKA eller VFU-ansvarig lärare.